

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, БІЗНЕС- ОСВІТИ ТА ПРАВА

проект

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (Історія, Правознавство)»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Предметна спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія)

Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (з предметної спеціальності «Історія»). Вчитель історії та правознавства закладу загальної середньої освіти.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Центральноукраїнського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
протокол від 2021 року
голова вченої ради

_____ / Є. Ю. Соболь /

Освітня програма вводиться в дію з
30 серпня 2022 р.

Ректор _____ / Є. Ю. Соболь /

Наказ № від 2021

Кропивницький–2021

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія, Правознавство)» з підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів середньої освіти.

Розроблена робочою групою у складі:

Бабак Оксана Іванівна – керівник проектної групи (гарант), кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДПУ;

Токар Наталія Миколаївна – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДПУ;

Козир Ірина Анатоліївна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДПУ;

Грінченко Віктор Григорович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДПУ;;

Вівсяна Інна Анатоліївна – кандидат історичних наук, доцент, кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДПУ;

Панченко Кирило Ігорович – завідувач лабораторії кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДПУ;

Мілова Тетяна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри права та правоохоронної діяльності ЦДПУ

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «Середня освіта (Історія, Правознавство)» зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)	
1 – Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка; факультет історії, бізнес-освіти та права; кафедра історії України та всесвітньої історії
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Бакалавр Бакалавр освіти. Вчитель історії та правознавства закладу загальної середньої освіти
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія, Правознавство)» за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
<i>Наявність акредитації</i>	Спеціальність акредитована Акредитаційною комісією України 5 липня 2016 р., протокол № 122 (наказ МОН України від 06.07.2016 № 806). Термін дії сертифіката до 1 липня 2026 р.
<i>Цикл / рівень</i>	FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Вступ на основі повної загальної середньої освіти
<i>Мова (и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	Зберігається до наступної освітньої програми та її планового оновлення. Цей термін не перевищує період акредитації.
<i>Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://www.cuspu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти, здатних вирішувати завдання професійної діяльності на нових засадах, з урахуванням сучасних потреб суспільства; розвиток професійних компетентностей майбутніх учителів історії та основ правознавства, впровадження інновацій у професійну діяльність, формування активної життєвої позиції, високого рівня громадянської свідомості, ціннісних орієнтацій із широким доступом до працевлаштування у закладах освіти.	
3 – Характеристика програми	
1	<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</i> 01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта 014.03 Середня освіта (Історія). Спеціалізація: Правознавство. Освітній процес у закладах вищої освіти (рівень базової середньої освіти) за предметною спеціальністю. Сучасні теоретичні засади відповідних наук (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки та психології, методики навчання з предметів фаху і спеціалізації (рівень базової середньої освіти).
2	<i>Орієнтація освітньої програми</i> Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма

		пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
3	<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Основною метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної історичної науки та правознавства, педагогіки та методики загальної середньої освіти. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері історичної освіти та науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та продовження освіти		
1	<i>Працевлаштування</i>	<i>Працевлаштування випускників:</i> заклади загальної середньої освіти та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Професійні назви робіт за національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010»: 232 Викладачі закладів загальної середньої освіти 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 235 Інші професіонали в галузі освіти та навчання 2359. Інші професіонали в галузі освіти та навчання
2	<i>Продовження освіти</i>	Можливість навчання за програмою другого циклу FQ-EHEA, 7 рівня EQF LLL та 7 рівня НРК.
5 – Викладання та оцінювання		
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	У процесі викладання та навчання застосовуються наступні методи навчання: Студентоцентроване, особистісно-орієнтоване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, розвиваючі технології навчання. Застосовуються дистанційні та інформаційні технології навчання, методи проектування, організації, стимулювання, мотивації та контролю за ефективністю і корекції навчально-пізнавальної діяльності; виробничі методи навчання, інтегровані (універсальні) методи навчання; професійно-орієнтовані методики професійного навчання; навчальні, виховні, розвивальні освітні технології тощо. Викладання проводиться у вигляді лекцій (мультимедійних, інтерактивних), практичних, самостійної та індивідуальної роботи, консультації, навчальні та виробничі (педагогічна) практики тощо.
2	<i>Система оцінювання</i>	Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів освітньої програми базується на принципах Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи та «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДПУ ім. В. Винниченка». Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Критерії оцінювання знань

		з кожної дисципліни затверджуються кафедрою і доводяться до відома студентів на першому занятті. Система оцінювання включає: поточний та підсумковий (семестровий) контроль, самоконтроль, державна атестація. Основні форми підсумкового контролю: усні та письмові екзамени та заліки, захист курсових робіт, захист звітів з навчальних польових практик та виробничої практики в школі, комплексний державний кваліфікаційний екзамен Види контролю: поточний, підсумковий, Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, творча робота, презентація, портфоліо, звіт, екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та історичних і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК 2	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
	ЗК 3	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
	ЗК 4	Здатність працювати в команді.
	ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 6	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
	ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 8	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 9	Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.
	ЗК 10	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ПК)	ПК 1	Здатність формувати в учнів предметні компетентності з історії та правознавства.
	ПК 2	Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання при викладанні історії та правознавства.
	ПК 3	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії та правознавства.
	ПК 4	Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з історії та правознавства.
	ПК 5	Здатність володіти категоріально-понятійним

	апаратом та хронологією історичної науки.
ПК 6	Здатність володіти категоріально-понятійним апаратом з основ теорії права та державних інститутів
ПК 7	Здатність володіти змістом правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне право, цивільне право, трудове право, кримінальне право, сімейне право.
ПК 8	Здатність розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей.
ПК 9	Здатність характеризувати досягнення історичної науки та сучасний стан історичних інституцій, їх ролі у суспільному житті.
ПК 10	Здатність характеризувати та визначати історичні джерела (пам'ятки).
ПК 11	Здатність застосовувати пошук, аналіз та розуміння архівних матеріалів, історико-географічний внесок та дискутування про минуле в політичному та культурному аспекті.
ПК 12	Здатність до перенесення системи наукових історичних знань у площину навчального предмету Історії, здійснення структурування навчального матеріалу.
ПК 13	Здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.
ПК 14	Здатність формулювати тексти та короткі описи (есе) на основі сучасної (оновленої) історичної інформації, яка може бути використана, наприклад в журналістиці, місцевих органах влади та музеях.
ПК 15	Здатність застосовувати основні етапи історичного процесу навчання історії для планування та організації освітньо-виховного процесу при вивченні історії.
ПК 16	Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання історії та основ правознавства, спрямованих на розвиток здібностей учнів.
ПК 17	Здатність формувати в учнів предметні (спеціальні) уміння.
ПК 18	Здатність здійснювати об'єктивний контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії та правознавства.
ПК 19	Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах.
ПК 20	Здатність брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень, суспільному житті, урегулюванні конфліктів ненасильницьким чином,

		функціонуванні та розвитку демократичних інститутів суспільства.
	ПК 21	Здатність формувати високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.
7 – Програмні результати навчання		
Знання (ПРЗ)	ПРЗ 1	Знає історичну термінологію та наукову періодизацію історичних процесів.
	ПРЗ 2	Знає та розуміє основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної науки, орієнтується на її сучасні досягнення.
	ПРЗ 3	Знає основи теорії права та державних інститутів
	ПРЗ 4	Знає зміст правових інститутів таких фундаментальних галузей права як: конституційне право, адміністративне право, цивільне право, трудове право, кримінальне право, сімейне право
	ПРЗ 5	Знає методи формування історичних та правових понять і закономірностей та розуміє взаємозв'язок між ними.
	ПРЗ 6	Знає сучасні теоретичні та практичні основи навчання історії та основ правознавства в основній (базовій) середній школі.
	ПРЗ 7	Знає методологічні засади методики навчання історії та основ правознавства, критерії відбору, принципи структурування змісту навчальних курсів в основній (базовій) середній школі.
	ПРЗ 8	Знає норми, критерії оцінювання знань, умінь учнів та отримання від них зворотного зв'язку.
	ПРЗ 9	Знає сучасні інтерактивні методи навчання учнів; форми організації навчання та специфіку застосування новітніх освітніх технологій в основній (базовій) середній школі.
Уміння (ПРУ)	ПРУ 1	Уміє самостійно проводити уроки, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.
	ПРУ 2	Здатний пояснити та провести аналіз суспільних явищ, процесів і тенденцій у державі та світі, концепцію сталого розвитку людства.
	ПРУ 3	Уміє інтегрувати знання, які отримані в процесі вивчення різних дисциплін в єдиний комплекс суспільствознавчих дисциплін, відповідно до вимог Державного стандарту середньої освіти.
	ПРУ 4	Здатний формувати критичне мислення в учнів.
	ПРУ 5	Здатний виробити вміння планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять.
	ПРУ 6	Уміє використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку учнів.
	ПРУ 7	Здатний до ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності.

	ПРУ 8	Характеризує об'єктивно та неупереджено історичні події та постаті різних історичних періодів.
	ПРУ 9	Уміє переносити систему наукових історичних знань у площину начального предмета Історії, чітко і логічно розкривати основні теорії та етапи розвитку історичної науки.
	ПРУ 10	Уміє застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій
	ПРУ 11	Уміє застосовувати методичні підходи і сучасні технології навчання історії та основ правознавства з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.
	ПРУ 12	Володіє основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.
	ПРУ 13	Володіє іноземною мовою на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою.
	ПРУ 14	Здатний забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньо-виховному процесі та позаурочній діяльності, літніх дитячих оздоровчих таборів.
	ПРУ 15	Володіє інформаційно-комунікаційними технологіями і вміє упроваджувати їх в освітній процес.
Комунікація (ПРК)	ПРК 1	Здатний з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію зі всіма учасниками освітнього процесу.
	ПРК 2	Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).
	ПРК 3	Здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.
	ПРК 4	Здатний виявляти психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації, психологічні особливості становлення характеру учнів, розвитку їх здібностей з метою діагностики, прогнозування ефективності та корекції педагогічного процесу.
Автономія і відповідальність (ПРА)	ПРА 1	Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
	ПРА 2	Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів.
	ПРА 3	Здатний створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх

		учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.
8 – Ресурсне забезпечення		
<i>Кадрове забезпечення</i>	Підготовка бакалавра забезпечена науково-педагогічними кадрами, які мають освіту, відповідну профілям навчальних дисциплін і систематично займаються науковою і науково-методичною діяльністю. Підготовку здійснюють доктори наук, професори та кандидати наук, доценти за профілем освітньої програми. У зв'язку із новими підходами до створення та реалізації освітньої програми розроблена стратегія підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, яка відповідає діючій нормативній базі та будується на наступних принципах: - обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; - прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; - моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності.	
<i>Матеріальн о-технічне забезпечення</i>	Для реалізації концепції освітньої діяльності наявні усі необхідні структурні, фінансові, технічні ресурси, що відповідають діючим нормам і забезпечують проведення усіх видів навчальної та науково-дослідної роботи студентів, передбачених освітньою програмою: навчальні корпуси з лекційними аудиторіями, оснащеними мультимедійною технікою, лабораторіями, комп'ютерними класами, спортивний зал, бібліотека, соціальна інфраструктура університету, забезпечення гуртожитком, стипендіальне забезпечення, санаторій-профілакторій. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, з особливими освітніми потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якостей освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність. Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньо-професійною програмою.	
<i>Інформаційн е та навчально-методичне забезпечення</i>	Підготовка бакалавра за профілем концепції освітньої діяльності забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних лабораторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і варіативної частини освітньо-професійної програми, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення практикумів і підготовки кваліфікаційної роботи. Студенти забезпечені базами проходження педагогічної практики (загальноосвітні навчальні заклади м.Кропивницький та Кіровоградської області). Офіційний сайт ЦДПУ імені В.Винниченка https://www.cuspu.edu.ua/ua/; Продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в	

	повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. Всі навчальні комп'ютерні лабораторії об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64. Для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки студентів зазначеної спеціальності створено навчально методичну базу електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури. Велика кількість навчальних матеріалів розміщена в університетському хмарному сховищі, що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з пристроїв дистанційного зв'язку. Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle-КДПУ (moodle.kspu.kr.ua), в межах якої підготовлено всі обов'язкові навчальні курси. Найбільш успішним проектом (більше 10 млн. переглядів) з реалізації сучасних мультимедійних систем навчання є створення навчально-виховного середовища «Вікі ЦДПУ» на базі MediaWiki (http://wiki.kspu.kr.ua/index.php), до спільноти цього проекту вже залучено студентів усіх факультетів університету. Поступово наповнюється курсами система електронний архів-репозитарій Хмарка ЦДПУ (https://owncloud.kspu.kr.ua/), електронна бібліотека (http://www.cuspu.edu.ua/ua/pro-biblioteku). Інформаційна мережа Інтернет та доступ до міжнародної наукової бази даних Web of Science (наказ МОН України No1286 від 19.09.2017 р. «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних») допомагають студентам отримувати необхідну для навчання та провадження наукової діяльності, підвищення професійної кваліфікації інформацію, уможливають вільний доступ до навчальної та наукової інформації з різних дисциплін, що є невід'ємною складовою процесу становлення студентів як фахівців. Крім того, активно застосовуються такі популярні серед студентів програмні продукти для дистанційного навчання як Zoom, Google Meet, Viber, Classroom та ін. Інформаційна мережа Інтернет допомагає студентам отримувати необхідну для навчання та підвищення професійної кваліфікації інформацію, надає можливість доступу до навчального контенту з різних дисциплін, а також є невід
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетентностей. Обсяг одного кредиту 30 годин.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива індивідуальна, за бажанням студента. Згідно «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_1_0.2019.pdf).
<i>Навчання іноземних здобувачів</i>	У межах ліцензійного обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.

<i>вищої освіти</i>					
Перелік компонент освітньої програми					
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг годин	Семестр	Форма контролю
Обов'язкові компоненти ОК					
ОК 1	Українська мова та культура мовлення	3	90	1	екзамен
ОК 2	Філософія	3	90	3	екзамен
ОК 3	Іноземна мова	5	150	1-2	залік, залік
ОК 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	10	300	3-4; 5-6	залік, екзамен
ОК 5	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	90	2	залік
ОК 6	Інформаційно-комунікаційні технології	3	90	2	залік
ОК 7	Фізичне виховання	4	120	1,2	залік
ОК 8	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	90	7	залік
ОК 9	Психологія	4,5	135	1-2	залік, екзамен
ОК 10	Педагогіка	9	270	3-4	екзамен, екзамен
ОК 11	Вікова фізіологія та валеологія	3	90	1	залік
ОК 12	Методика викладання історії	4	120	6	екзамен
ОК 13	Історія стародавнього світу	7,5	225	1-2	екзамени
ОК 14	Археологія України	3	90	1	екзамен
ОК 15	Історія української культури	4,5	135	1	екзамен
ОК 16	Спеціальні історичні дисципліни (з джерелознавством)	4,5	120	1	екзамен
ОК 17	Загальна етнографія	3,5	105	1	екзамен
ОК18	Давня і середньовічна історія України	3,5	105	3	екзамен
ОК18	Історія України (XVI – XVIII ст.	3,5	105	4	екзамен
ОК18	Історія України (XIX ст.- 1914 рр.)	4,5	135	5	екзамен
ОК18	Історія України (1914 -1939 рр.)	3,5	105	6	екзамен
ОК18	Історія України (1939-1985 рр.)	4	120	7	екзамен
ОК 18	Історія України (1985 – 2021 рр.)	3	105	8	екзамен
ОК 19	Історія середніх віків	4	120	3	екзамен
ОК 20	Ранньомодерна історія Європи та Америки (к. XV- XVIII ст.)	3,5	105	4	екзамен
ОК 20	Нова історія Європи і Америки	4,5	135	5	екзамен
ОК 21	Нова історія Азії й Африки	3	90	6	залік
ОК 22	Новітня історія Європи й Америки (1914- 1945 рр.)	4	120	6	екзамен

ОК 22	Новітня історія Європи й Америки (1945- 2021 рр.)	4	120	7	екзамен
ОК 23	Міжнародні відносини	3	90	8	екзамен
ОК 24	Новітня історія Азії й Африки	3,5	105	7	екзамен
ОК 25	Оглядові лекції до ДА	1,5	45	8	
ОК 26	Виробнича практика у школі	9	270	8	д. залік
ОК 27	Пропедевтична практика з психології	1,5	45	3	залік
ОК 28	Пропедевтична практика з педагогіки	1,5	45	5	залік
ОК 29	Пропедевтична практика з історії	1,5	45	7	залік
ОК 30	Археологічна практика	3,5	105	2,3	залік
ОК 31	Навчальна правова практика	2	60	4,5	залік
ОК 32	Курсова робота з історії	1,5	45	6	д. залік
ОК 33	Курсова робота з методики викладання історії	1,5	45	8	д. залік
ОК 34	Теорія держави і права	3,5	105	4	екзамен
ОК 35	Методика навчання правознавства	4	120	7	екзамен
ОК 36	Конституційне право	3,5	105	5	екзамен
ОК 37	Адміністративне право	3	90	5	екзамен
ОК 38	Трудове право	3,5	105	8	залік
ОК 39	Цивільне право	3,5	105	8	екзамен
ОК 40	Кримінальне право	3,5	105	8	екзамен
	Атестація	3			
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	5400		
ВК1	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 2	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 3	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 4	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 5	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 6	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 7	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 8	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 9	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 10	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 11	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
ВК 12	1 дисципліна з переліку	5	150		залік
Загальний обсяг освітньої програми		240	7200		

* перелік вибіркових дисциплін загальної підготовки затверджує Вчена рада університету

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.— К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
4. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОНУ від 21.11.2019 р. № 1460.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОНУ від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу МОНУ від 30.04.2020 № 584).
7. Лист МОНУ від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм».
8. Лист МОНУ від 28.04.2017 № 1/9-239 «Зразок освітньо-професійної програми для першого та другого рівнів вищої освіти».
9. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Корисні посилання:

10. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
11. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>. 1
12. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of_education-training-2013.pdf.
13. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
14. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempusoffice.pdf]; Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
15. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
16. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf. 1
17. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf
- 18.

2.2. Структурно-логічна схема ОПШ «Середня освіта (Історія, Правознавство)»

I курс	II курс	III курс	IV курс
Українська мова та культура мовлення	Іноземна мова за професійним спрямуванням	Іноземна мова за професійним спрямуванням	Права людини та громадянське суспільство в Україні
Іноземна мова	Філософія	Методика викладання історії	Методика навчання правознавства
Фізичне виховання	Педагогіка	Пропедевтична практика з педагогіки	Пропедевтична практика з історії
Психологія	Пропедевтична практика з психології	Адміністративне право	Цивільне право
Вікова фізіологія та валеологія	Теорія держави і права	Конституційне право	Кримінальне право
Інформаційно-комунікаційні технології	Правова практика	Правова практика	Трудове право
Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	Давня і середньовічна історія України	Нова історія Азії та Африки	Новітня історія Азії та Африки
Історія стародавнього світу	Історія середніх віків	Нова історія Європи та Америки (XIX – 1914 рр.)	Новітня історія Європи та Америки (1945-2021 рр.)
Історія української культури	Ранньомодерна історія Європи та Америки (к. XV- XVIII ст.)	Історія України (XIX ст. -1914 рр.)	Історія України (1939-1985 рр.)
Спеціальні історичні дисципліни (з джерелознавством)	Історія України (XVI- XVIII ст.)	Новітня історія Європи та Америки (1914- 1945 рр.)	Міжнародні відносини
Археологія України	Археологічна практика	Історія України (1914- 1939 рр.)	Історія України (1985-2021 рр.)
Загальна етнографія	Вибіркова дисципліна	Курсова робота з історії	Виробнича практика у школі
Археологічна практика	Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна	Курсова робота з методики викладання історії
Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна
Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна
		Вибіркова дисципліна	Оглядові лекції до ДА
			Державний кваліфікаційний екзаме